

Dziennik Zachodni

Cena 3zł

Manifestacyjne obrady Sejmu Ustawodawczego RP

Ratyfikacja układów polsko-czechosłowackich

W dalszym ciągu obrad Sejm Ustawodawczy RP przyjął projekty ustaw o ratyfikacji ostatnich układów z Czechosłowacją, utworzeniu Akademii Sztabu Generalnego i in. Uchwale dotyczącej ratyfikacji umów polsko-czechosłowackich towarzyszyła gorąca manifestacja na rzecz przyjaźni i współpracy obydwóch państw.

Warszawa (PAP). 35 posiedzenie plenarne Sejmu ustawodawczego otworzył w dniu 29 stycznia br. wicemarszałek Barcikowski. Na ławach rządowych zasiadli — wicepremier Korzycki oraz ministrowie: Dąbrowski, Świątkowski, Rzymowski, Szymański, Dybowski i Podędywny. Z powodu późnego zakończenia prac komisji sejmowych, co uniemożliwiło doreczenie sprawozdań posłów w przepisowym terminie.

W imieniu komisji spraw zagranicznych poseł Nowacki (SD) złożył sprawozdanie o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji konstytucji światowej organizacji zdrowia, jak również porozumienia, zawartego przez rząd, reńia, zawartego przez rząd, prezentowane na międzynarodowej konferencji zdrowia oraz protokołu, dotyczącego Międzynarodowego Urzędu Higieny Publicznej. Znaczenie tych aktów prawa międzynarodowego polega na scaleniu wszystkich spraw międzynarodowych, dotyczących zdrowia, w jednej organizacji podległej ONZ. Izba przychyliła się do wniosku referenta, uchwalając ustawę.

Również bez dyskusji przyjęto rządowy projekt ustawy o ratyfikacji światowej konwencji pocztowej oraz porozumienia Międzynarodowego Związku Pocztowego, podpisanego w Buenos Aires w 1939 r.

wierające sprawozdania komisji o projekcie ustawy, obowiązku społecznego oszczędzania, jak też o projekcie ustawy o zbywaniu i dzierżawie oraz o przekazywaniu na własność związków samorządu terytorialnego niektórych kategorii mienia państwowego, rozpatrzone będą na następnym posiedzeniu, które rozpocznie się w dniu 30 bm. o godz. 10.

Historyczna umowa Przemówienie premiera Cyrankiewicza po powrocie do Warszawy

WARSZAWA (PAP). — W dniu 29 bieżącego miesiąca powróciła z Moskwy do Warszawy delegacja rządowa z premierem Józefem Cyrankiewiczem na czele. W skład delegacji wchodził wicepremier Gomulka i minister Przemysłu i Handlu Minc. Delegacji towarzyszyli wiceminister Grossfeld i wiceminister Różański.

Przybyłych powitali na dworcu w Warszawie członkowie rządu z wicepremierem Korzyckim na czele, obecni również byli przedstawiciele akredytowanego w Warszawie korpusu dyplomatycznego.

Po powitaniach premier Józef Cyrankiewicz wygłosił przed mi-

krofonem Polskiego Radia następujące przemówienie:

„Z naszych rozmów w Moskwie przywiozliśmy potwierdzenie całkowitej zgodności obu rządów w ocenie sytuacji międzynarodowej, w ocenie dróg wzmacniania bezpieczeństwa naszych narodów, wzmacniania siły narodów młodych pokoi i chcących w pokoju i bez uszczuplenia swojej suwerenności podnieść swoją gospodarczą siłę, swoją zdolność bytu i swój dobrobyt.

Najdobitniejszym, najbardziej namacalnym dowodem są przywiezione przez nas, podpisane przez ministra Mincę umowy gospodarcze, handlowe i umowy o kredycie. Realizacja tych umów oznacza po prostu inną, nową Polskę, Polskę nowych, potrzebnych inwestycji, zmieniających w sposób szybki i zdecydowany strukturę ekonomiczną kraju i pozwalających dużym zrywem doganiać nasze kilkudziesięcioletnie opóźnienia w rozwoju przemysłu, wywołane polityką zaboborów, a potem eksploatacyjną polityką zagranicznego kapitału.

Jest to więc umowa o historycznym znaczeniu. Jest ona ponadto wzorem umów, dość rzadkim w innych szerokościach geograficznych, umów — które przynoszą kredyty, nie tylko nie krępują życia gospodarczego i nie dwyrugują rodzajem produkcji, ale które pozwalają na pełny i nie krępujący rozwój kraju. I pod tym względem jest to wzór umowy o wielkim znaczeniu.

Depesze z podziękowaniami dla premiera Stalina i min. Molotowa

Warszawa (PAP). Opuszczając granice Związku Radzieckiego, przewodniczący polskiej delegacji rządowej premier Józef Cyrankiewicz wystosował następujące depesze: „Do Prezesa Rady Ministrów ZSRR generalismusa J. W. Stalina. Opuszczając Związek Radziecki spieszę wyrazić Panu w imieniu polskiej delegacji rządowej i w moim własnym serdecznym wdzięczności za gorące przyjęcie zgotowane nam w Moskwie.

Umowy zawarte przez nas w Moskwie zwiększają siłę polityczną i ekonomiczną Polski i stenowią dobitny dowód prawdziwej przyjaźni i współpracy między państwami. Umowy te wzmacnią jeszcze bardziej nienuaruszalny sojusz radziecko-polski.

„Do Prezesa Rady Ministrów RP, J. Cyrankiewicz.

Brześć, 29 stycznia 1948 r.”

„Do wicepremiera ZSRR, ministra spraw zagranicznych Pana W. M. Molotowa.

Powracając ze Związku Radzieckiego do Polski spieszę zapewnić Pana, że rozmowy przeprowadzone w Moskwie wzmocniły w nas jeszcze bardziej przekonanie o głębokiej słuszności naszej współpracy i wspólnej linii politycznej, skierowanej na wzmocnienie pokoju i bezpieczeństwa.

„Do Prezesa Rady Ministrów RP, J. Cyrankiewicz.

Brześć, 29 stycznia 1948 r.”

Do Prezesa Rady Ministrów Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej Pana P. K. Pomoma-

renki. Opuszczając gościnną Białorus Radziecką, proszę Pana o przyjęcie wyrazów wdzięczności, za ciepłe przyjęcie urządzone nam w Mińsku przez życzenia szczęścia i dobrobytu dla bohaterckiego w walce i w pracy narodu białoruskiego.

„Do Prezesa Rady Ministrów RP, J. Cyrankiewicz.

Brześć, 29 stycznia 1948 r.”

Manifestacja przyjaźni dla Czechosłowacji

W dalszym ciągu poseł Kubicki (SL) przedstawił sprawozdanie komisji spraw zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji umowy o współpracy kulturalnej między Polską a Czechosłowacją, podpisaną w Pradze 4 lipca 1947 r. Sprawozdawca powołał się na najważniejsze przepisy tej umowy, przewidujące ułatwianie współpracy między przedstawicielami świata kultury i nauki obu państw oraz — co jest nowością w tego rodzaju porozumieniach międzynarodowych — współdziałanie w zakresie usuwania szkodliwych następstw i wpływów niemieckiej propagandy antysłowiańskiej.

Projekt ustawy ratyfikacyjnej przyjęty został jednogłośnie w drugim i trzecim czytaniu, co Izba powitała długotrwałymi oklaskami.

Poseł Wagrowski (PPR) złożył następnie sprawozdanie komisji spraw zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji konwencji między Polską a Czechosłowacją o zapewnieniu współpracy gospodarczej wraz z załączonymi porozumieniami — podpisanymi w Pradze dnia 4 lipca 1947 r.

Sprawozdawca podkreślił, że konwencja o współpracy gospodarczej zapewnia szeroką bazę dla współpracy obu przyjaźniących się państw. Podpisane układy gospodarcze stanowią niezwykle doniosły punkt zwrotny w naszych stosunkach gospodarczych, a jednocześnie są nowym i niespotykanym dotychczas typem umów międzynarodowych, mogącym być wzorem konstruktywnego i twórczego ustalenia współpracy gospodarczej między narodami.

Poseł gen. Zawadzki (PPR) stwierdził, że umowy między Polską a Czechosłowacją stanowią niewątpliwie wyciągnięcie wszelkich możliwych wniosków z doświadczeń wspólnej historii, szczególnie z tragedii, która dotknęła oba narody w latach najazdu hitlerowskiego.

Zbliżenie śląsko-ostrowskie

Poseł wojewoda Zawadzki informuje następnie Izbę, że przed paru miesiącami między woj. śląsko-dąbrowskim a okregiem ostrowskim nastąpiło znaczne zbliżenie. Serdeczne powitania z jakimi spotkały się delegacje czechosłowackie w Polsce i polskie w Czechosłowacji świadczy, że porozumienie między oboma narodami było tylko sztucznym podniecaniem przez tych, którzy budowali na nich swoje panowanie. Mówca zwraca uwagę na drobny, ale charakterystyczny przykład, że dzieci polskie, zarówno w Katowicach, w Opolu, jak i Chorzowie uczą się spontanicznie czeskich i słowackich piosenek, a dzieci czeskie i słowackie — polskich.

Klub poselski Polskiej Partii

Robotniczej będzie głosował za ratyfikacją umowy.

Izba uchwaliła projekt ustawy w drugim czytaniu, po czym przed przystąpieniem do trzeciego czytania — wicemarszałek Barcikowski udzielił głosu posłowi Dobrowolskiemu (PPS).

Polska demokratyczna i demokratyczna Republika Czechosłowacka nie mają już zagadnień, które je dzielą — stwierdza mówca. Mają natomiast rozliczne zagadnienia, które je łączą w budowie systemu zbiorowego bezpieczeństwa i ustalaniu dobrobytu naszych krajów.

Związek parlamentarny polskich socjalistów popiera w całej rozciągłości konwencję i będzie za nią głosował.

Amb. Hejret tych oklasków ambasador Hejret dziękuje ukłonem i łoży dyplomatycznej, za wyrazy szczerzej sympatii. Wicemarszałek

Obrona zbrodniarza Lord Pakenham „wybiela” Kopfa

Berlin (PAP). Prasa donosi, że premier Dolnej Saksonii Kopf złożył oświadczenie, w którym usiłował bronić się przed oskarżeniami polskimi. Kopf przyznał jednak, że był podczas wojny współwłaścicielem firmy „Kopf et Bohe”, która zawarła umowę z hitlerowskim „zarządem komisarycznym”. Zarząd ten prowadził z ramienia rządu niemieckiego administrację zrabowanych w okupowanych krajach majątków. Dzienniki podkreślają, że w chwili gdy Kopf umieszczono na liście przestępców wojennych, nie był wiadomo, że chodzi o premiera Dolnej Saksonii.

London (Obsl. wł.). Brytyjski minister dla spraw Niemiec i

Komisja czechosłowacka wyjechała do Polski

Praga (PAP). W czwartek wyjechała do Warszawy 20-osobowa naukowo - techniczna komisja czechosłowacka, która weźmie udział w naradach między obu państwami dotyczących badań i planowania gospodarczego.

W skład komisji wchodzi przedstawić czechosłowackiego urzędu planowania, ministerstwa przemysłu i techniki, państwowej rady badawczej oraz liczni rzeczoznawcy.

Barcikowski stwierdza, że ustawa została w trzecim czytaniu jednogłośnie uchwalona.

Sprawozdanie komisji morskiej i handlu zagranicznego złożył poseł Wilanowski (SL), referując trzy dekryty.

Pierwszy z nich dotyczy organizacji i zakresu działania władz administracji morskiej; drugi dekret dotyczy zmiany niektórych postanowień ustawy z 1920 r. o polskich statkach handlowych morskich;

trzeci dekret mówi o utworzeniu Morskiego Instytutu Rybackiego.

Izba zatwierdziła w głosowaniu wszystkie trzy dekryty.

Akademia Sztabu Generalnego

Ostatnim punktem porządku dziennego było sprawozdanie Komisji Wojskowej o dekretych o utworzeniu Akademii Sztabu Generalnego. Sprawozdawca poseł Szalkowski (SD) stwierdził, iż utworzenie tej Akademii wypełnia lukę w szkoleniu naszych zawodowych kadr oficerskich.

Dekret został jednogłośnie zatwierdzony, po czym wicemarszałek Barcikowski zamknął posiedzenie, zawiadamiając Izbę, że punkty porządku dziennego, za-

Książki socjalistyczne płoną na stosach Hitlerowskie metody w Atenach

Rzym (PAP). Według informacji agencji Elfteri Ellada jednostki armii demokratycznej zdolały wtargnąć do miasta Ferres w Tracji. Po zniszczeniu fortyfikacji miasta, oddziały wycofały się. Inny oddział armii demokratycznej zaatakował oddziały wojsk ateńskich rozmieszczone w okolicach Alexandropoli.

Sabotażyci armii demokratycznej w Tracji wysadzili w powietrze 5 mostów i półtora km torów kolejowych. Oddziały armii demokratycznej zaatakowane przez wojska ateńskie koło Laudiki, przeprowadziły kontratak i ścigały nieprzyjaciela do Hryzopetra, zadając mu ciężkie straty w zabitych i rannych.

W dolinie Tessalii koło jeziora Karl a konwoj samochodów wojsk ateńskich wpadł w zasadkę. Znaczne ilości materiału wojennego wpadły w ręce wojsk gen. Markosa. Gwałtowne walki mają miejsce koło Pierria Xanthi i Arnea Kozeani. W okolicach uwojonych przez armię demokra-

tyczną ochotnicy zaciągają się masowo do jej szeregów.

Parż. (PAP). Według informacji agencji Eam Press z Aten policja rządu Sofulisa-Tsaldarisa przeprowadziła na wzór hitlerowski konfiskatę książek w księgarniach Aten i Pireusu. Prasa reakcyjna domagała się spalenia wszystkich książek, zawierających doktrynę marksistowską, lub do tychających zagadnień komunizmu, i socjalizmu.

„Niebezpieczna gra”

Dziennik szwedzki zaniepokojony planem Marshalla

Sztokholm. (PAP). Dziennik „Folksvillan” wyraża zaniepokojenie w związku z udziałem Szwecji w tzw. „planie Marshalla”.

Ministerstwo spraw zagranicznych — pisze dziennik — zachowuje w tej sprawie całkowite milczenie. Z Waszyngtonu jednakowoż doniesiono, że Szwecja powinna się m. in. przyczynić do

realizacji planu Marshalla, dostarczając swej rudy żelaznej. „Folksvillan” wiąże te żądania z dążeniem Stanów Zjednoczonych do odbudowania przemysłu metalurgicznego Niemiec w znacznie większej skali, niż to było przewidziane uchwałami poczdamskimi, i wskazuje na niebezpieczeństwo udziału Szwecji w akcji, jednostronnie naruszającej decyzje międzynarodowe.

„Najbardziej niebezpieczne wszakże — oświadcza dziennik — są warunki polityczne, związane z planem Marshalla. Opinia publiczna powinna zmusić rząd do ujawnienia, jak dalece zaangażował się on w tej niebezpiecznej grze, w którą państwa imperyalistyczne ze Stanami Zjednoczonymi na czele wciągnęły Europę”.

Ostatnie wiadomości z St. Moritz

Szwajcaria — USA 5:4 (1:0, 1:1, 3:3)

St. Moritz (tel. wł.). Pierwsze spotkanie hokejowe rozegrane w St. Moritz pomiędzy drużynami Szwajcarii i USA zakończyło się niespodziewanym zwycięstwem gospodarzy w stosunku 5:4.

Policja hiszpańska strzela do każdego „podejrzanego”

Parż. (PAP) Donoszą z Hiszpanii, że frankistowska gwardia cywilna zastrzeliła 5 chłopów w prowincji Teruel, biorąc ich za partyzantów. Należy przypomnieć, że naczelne władze policji hiszpańskiej wydały zezwolenie na użycie broni bez ostrzeżenia w stosunku do każdego podejrzanego.

Parż. (PAP) Republikańska hiszpańska agencja prasowa „Ider

Wielki pożar czeskich zakładów

Praga (PAP). W wielkich zakładach papierniczych w Lochowicach wybuchł olbrzymi pożar, który w krótkim czasie objął całą fabrykę. 20 zespołów straży pożarnej zdolało zlokalizować pożar po usilnej akcji, ratując maszyn, niemniej wyrażając szkody wynoszą ponad 15 milionów koron.

Nowy Jork (PAP). W śródcu uległ katastrofie i spłonął w pobliżu Coalings w Los Gatos Canyon (Kalifornia) olbrzymy samolot transportowy, grzebiąc pod swymi szczątkami 33 pasażerów i członków załogi.

Transjordanian miała zająć Palestynę

Rewelacyjne szczegóły tajnego zobowiązania Brytyjczyków

London (API). Po niepowodzeniu, jakiego doznała polityka Bevena w odniesieniu do Iraku, rozpoczęły się wczoraj w Londynie pertraktacje między rządem brytyjskim a delegacją Transjordanian, domagającej się rewizji całego traktatu brytyjsko-transjordanian z r. 1946.

Delegacja transjordanian domaga się ze szczególnym naciskiem zmiany aneksu wojskowego do tego traktatu. Przewiduje on, że Brytyjczyki będą mieli prawo stacjonowania swych oddziałów w każdym miejscu Transjordanian, o ile uzyskają na to zgodę rządu tego kraju. Arabowie są zdania, że ten punkt traktatu stał się jedną z przyczyn, dla których nie przyjęto Transjordanian do Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Pragnąc za wszelką cenę utrzymać swą dominującą pozycję w kraju za Jordanem, Brytyjczyki zgodzili się jakoby na udzielenie Arabom wolnej ręki w ich poczynaniach w Palestynie. Sensacyjny artykuł na ten temat publikuje amerykański tygodnik „Nation”, który podkreśla, że W. Brytania postanowiła oddać Transjordanian większą część Pale-

Niemieckie plany opanowania świata

Berlin (PAP). W toczącym się przed Trybunałem Norymberskim procesie przeciwko byłym dyplomatom hitlerowskim ujawnione zostały szczegóły tajnego planu nazistowskiego, przewidującego podział świata na 2 sfery wpływów, podlegających Niemcom i Japonii.

W myśl tego planu, którego twórcą był von Ribbentrop, po upadku Anglii, miało być utworzone wielkie imperium niemieckie, obejmujące ZSRR i Bliski Wschód. Linia demarkacyjna z Japonią miała przebiegać wzdłuż Uralsu.

stynny w zamian za możność używania baz lotniczych i portów strategicznych.

Artykuł tygodnika „Nation” na pisany przez żydowską dziennikarkę, Lillie Schultz, stwierdza na podstawie całkowicie pewnych informacji, że w połowie grudnia ub. r., a więc mniej więcej w 3 tygodnie po uchwaleniu przez ONZ podziału Palestyny, Wielka Brytania i Transjordanian zawarły tajny układ, na podstawie którego Anglicy zobowiązali się „nie przeszkadzać Transjordanian w zajęciu Palestyny”. Układ przewidywał, że legion Transjordanian uderzy w odpowiedniej chwili na Palestynę, zająć ją, przy całkowitej neutralności władz brytyjskich. Cały obszar Palestyny, z wyjątkiem okręgu Negeb na południu kraju, miały przejść pod administrację Transjordanian. Okręg Negeb, ważny ze względów strategicznych przeszedłby pod administrację Brytyjczyków, którzy

Co pisze zagranica o umowie między Polską a ZSRR

Paryz (PAP). Wszystkie dzienniki poświęcają obszerne notatki lub artykuły polsko-radzieckemu układowi handlowemu.

Organ MRP „Aube” podkreśla, że układ polsko-radziecki świadczy o tym, że Związek Radziecki zamierza okazać pomoc Polsce w odbudowie przemysłu. „Combat” zaznacza, że pomoc Związku Radzieckiego odpowiada w przybliżeniu pomocy, jaką Polska mogłaby otrzymać w ramach planu Marshalla.

„Humanité” zwraca szczególną uwagę na okoliczność, że układ polsko-radziecki, umożliwiający odbudowę przemysłu polskiego i wyżywienie ludu polskiego — nie został uzależniony od żadnych warunków politycznych.

Nie ma żadnego porównania — pisze dziennik — między tym układem, posiadającym czysto gospodarczy charakter, a planem Marshalla, który zagraża państwu, uczestniczącym w tym planie.

London (PAP). Dzienniki brytyjskie podały szczegółową treść układu handlowego polsko-radzieckiego. „Times” zaznacza, że układ ten dopomoże Polsce w

wykonaniu planu odbudowy przemysłu. Dziennik zwraca uwagę na to, że układ handlowy polsko-radziecki stanowi dla Polski równowartość pomocy, jaką Polska ewentualnie otrzymałaby w ramach planu Marshalla.

„Daily Worker” podkreśla, że układ handlowy polsko-radziecki stwarza warunki, sprzyjające dalszemu rozwojowi polskiego przemysłu i rolnictwa, dzięki czemu Polska będzie mogła jeszcze bardziej rozszerzyć swe stosunki handlowe z Wielką Brytanią.

Dziennik podaje, że układ polsko-radziecki jest żywym dowodem gospodarczego postępu obu krajów. W końcu „Daily Worker” stwierdza, że podczas negocjacji handlowych przedstawiciele obu krajów wykazali zgodność poglądów na międzynarodową sytuację polityczną.

Kryzys rządowy we Francji tym razem zażegnany

Paryz (PAP). Agencja France Presse donosi, że komisja finansowa Zgromadzenia Narodowego odrzuciła projekt ustawy o wycofaniu z obiegu 5-tysięcznych frankowych banknotów.

20 członków komisji głosowało za projektem 20 — przeciwko projektowi, a 3 wstrzymało się od głosu. W myśl regulaminu obrad Zgromadzenia, równość głosów w

Niemcy nie chcą zwrócić maszyn drukarskich

Berlin (PAP). Władze polskie wystąpiły w swoim czasie z wnioskiem o zwrot polskich maszyn drukarskich, używanych przez wydawnictwo „Deutscher Verlag”. Wydawnictwo to, znajdujące się w strefie amerykańskiej, drukuje dziennik „Tagesspiegel”, znane ze swych antypolskich i rewizjonistycznych wystąpień.

Niemieckie wydawnictwo przyznało, że maszyny te stanowiły własność polską, gdyż zostały zabrane w roku 1939 z drukarni dziennika „Moment” w Warszawie. Podczas transportu do Niemiec maszyny te — jak stwierdza wydawnictwo „Deutscher Verlag” — uległy zniszczeniu. Wydawnictwo to, które przeprowadziło remont tych maszyn, uważa, że, pokrywając koszty naprawy, otrzymało prawo własności maszyn.

Władze polskie zamierzają wszcząć odpowiednie kroki przeciwko temu niestychanemu postępowaniu wydawnictwa niemieckiego.

Anglicy uważają Westfalaków za Niemców

celem utrudnienia im powrotu do kraju

London (PAP). Sprawa powrotu Polaków z Westfalii do ojczyzny była przedmiotem dyskusji w brytyjskiej Izbie Gmin, w czasie której postanka Labour Party — Manning postawiła kilka pytań.

Na pytania te odpowiedział pod sekretarzem stanu Mac Neil, zajmując się przede wszystkim sprawą oimowy przez władze brytyjskie wyrażenia zgody na powrót Westfalaków do kraju.

Mac Neil oświadczył, że chodzi tu raczej o emigrację, a nie o repatriację, gdyż mowa o osobach, które od trzeciego i czwartego pokolenia są obywatelami niemieckimi.

utworzyliby tam swoje bazy wojskowe.

Układ przewidywał, że wszystkie porty i lotniska będą administrowane przez władze brytyjskie.

Pertraktacje anglo-transjordanian, które rozpoczęły się wczoraj w Londynie, stoją pod znakiem wzmocnienia pozycji delegacji transjordanian, osmiełonej niepowodzeniem Brytyjczyków w ich próbach nacisku na Irak. Jak przypuszczają obserwatorzy, Transjordanian nauczona doświadczeniem Iraku, nie będzie chciała uczynić nic, co mogłoby stać w sprzeczności z interesami narodu transjordanian.

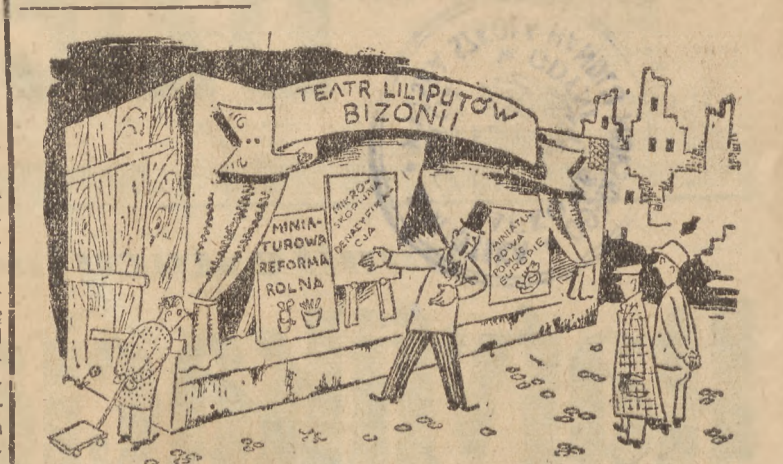
Mikołajczyk dążył do wywołania przewrotu

Zeznania oskarżonych w procesie grupy szpiegowskiej

Olsztyn (PAP). W drugim dniu rozprawy przeciwko mikołajczykowskiej grupie szpiegowskiej oskarżony Borek zbiaja twierdzenia innych współoskarżonych jakoby siałka szpiegowska łączyła ich tylko w luźny związek.

Z kolei zeznaje oskarżony Wiśniewski, przyznając się, że dostarczył dwukrotnie Borkowi informacji o charakterze tajemniczy państwowej i skontaktował go z komendantem RKU, który był Borkowi potrzebny do wywiadu wojskowego. W tej chwili, na rozprawie, rozumie już, że działalność PSL-u zmierzała do wywoła-

Kreska o polityce.

Prosimy do środka! Dzisiaj specjalne przedstawienie dla szerokiego mas!

nia przewrotu. Poprzednio rzekomo wprowadzony był w błąd pla-

Truman usuwa rooseveltowców

Nowy Jork (PAP). Duże wrażenie w kołach waszyngtonskich wywołał fakt udzielenia przez prezydenta Trumana dymisji przewodniczącemu Rady Gubernatorów Federal Reserve System — Ecclesowi i mianowania na jego miejsce republikanina Thomasa McCade'a — prezydenta Federal Reserve Bank w Filadelfii.

Eccles, którego mandat upływał dopiero w roku 1953, uchodził za związanego z rooseveltowskim Nowym Ładem. Zdecydowanym przeciwnikiem poglądów Ecclesa jest minister skarbu. John Snyder, ultrakonserwatywny bankier z rodzinnego stanu Trumana — Missouri. Dymisja Ecclesa oceniana jest jako zwycięstwo Snyder'a i stojących za nim kół Wall Streetu.

6 tys. prywatnych hurtowni otrzyma koncesje

Warszawa (API). Akcja koncesjonowania przedsiębiorstw hurtownych sektora prywatnego zakończona zostanie zgodnie z ustąwom terminem do dnia 31 kwietnia br. Natomiast termin koncesjonowania placówek prywatnych handlu detalicznego — w związku z napyływaniem nowych podań — przedłużony zostanie do końca br.

W ramach akcji koncesjonowania przedsiębiorstw wydane zostaną koncesje przeszło 6 tysiącem placówek hurtowych. W pierwszej kolejności rozpatrywane są wnioski złożone przez hurtownię handlu zagranicznego oraz przedsiębiorstwa branży aptekarsko-

drogeryjnej i częściowo branży zbożowej.

Przerwie obiadowej zeznaje członek zarządu wojewódzkiego PSL oskarżony Szafarzyński. Wyjaśnia on sądowi okoliczności swego udziału w zabójstwie czterech kobiet narodowości żydowskiej w roku 1943 na terenie Zamojszczyzny.

Na tym Sąd przerywa zeznania oskarżonych i odroczona rozprawę do dnia następnego.

Wielka katastrofa w Zagłębiu Ruhry

Wuppertal (API). Wydarzyła się tutaj wielka katastrofa tramwajowa, w wyniku której 12 osób zostało zabitych a 33 rannych. Rozpędzony wóz tramwajowy, przepędzony ludźmi wyskoczył z szyn i uderzył całą siłą o strop żelazny. Przyczyną katastrofy było funkcjonowanie hamulców.

Odbudowa i rozbudowa kulturalna

Moment inauguracyjny prac Rady Głównej do Spraw Nauki i Szkolnictwa Wyższego, stał się okazją do wypowiedzi Prezydenta RP, będącą wymownym dowodem, że zagadnienia nauki, kultury i sztuki w Polsce są u nas doceniane należycie i otaczane opieką. Po szczyt sukcesach w odbudowie gospodarczej nadszedł obecnie czas na planową akcję w zakresie udostępnienia i upowszechnienia dóbr duchowych.

Dla Państwa nie jest obojętne, jaka atmosfera panować będzie w instytucjach, którym powierzono wychowanie nowych pokoleń. Ze smutną przeszłości wyciągnięto w dekrecie konsekwencje, dyktowane zachodzącymi obecnie przemianami ideologicznymi, społecznymi i gospodarczymi, konsekwencje, które równają się zasadniczej reformie.

Organizację szkolnictwa wyższego powierza dekretem ministrowi oświaty. Minister oświaty wykonywać będzie swe zadanie przy współudziale Rady Głównej do spraw Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Rada ta rozpoczęła w dniu 22 bm. swoje prace.

„Istota” nie zgodzić się z wypowiedzią ob. Krassowskiej — mówił Prezydent Bierut — że na tę reformę o wielkim społecznym i ogólnonarodowym znaczeniu czekało się zbyt długo. Konieczną szybko i wszechstronnie realizacją zadań, objętych przez Radę Główną, nie ulega wątpliwości, ale jest rzeczą również niewątpliwą, że pozytywne tego wypełnienie zależy w znacznej mierze od zaufania, poparcia i pomocy ze strony wszystkich pracowników nauki i ze strony istniejących organizacji naukowych. To zaufanie i poparcie zależy oczywiście od szybkiego przezwyciężenia do końca oporów, jakie istnieją jeszcze w psychice pewnych kół inteligencji naukowej, pełnej często dobrej woli, ale ulegającej wciąż jeszcze obawom, czy zmiana ustalonych zdawna form i metod nie zahamuje samej fundamentalnej struktury, na której opierał się dotychczasowy system wychowawczy.

Do obaw występujących wśród niektórych intelektualistów należy obawa przed ideą planowości w regulowaniu i przyspieszeniu postępu społecznego. Dawna liberalna nauka społeczno-ekonomiczna odrzucała realność takiej idei. Ale nauka ta brała za podstawę swych badań inne stosunki niż te, które powstały u nas w wyniku wojny i w wyniku unarodowienia podstawowych gałęzi przemysłu, transportu, komunikacji i kredytu. Idee planowania w dziedzinie naukowych prac badawczych, w dziedzinie kształcenia kadr fachowych, w dziedzinie upowszechnienia oświaty i kultury jest tylko prostą konsekwencją planowania gospodarczego, prostą konsekwencją uwolnienia planowania gospodarczego, prostą konsekwencją uwolnienia stosunków społecznych, gospodarczych i politycznych.

Upowszechnienie nauki, oświaty, kultury i sztuki nie oznacza bynajmniej obniżenia ich poziomu. Nie oznacza też w żadnym razie ograniczenia wolności pracy badawczo-naukowej. Wprost przeciwnie — otwiera bez porównania szersze pole dla twórczości uczonoj, podnosząc jego autorytet w sercu i świadomości mas ludowych. Wzrost dobrobytu oświaty i kultury Narodu r szerza automatycznie zapotrzebowanie na książki, na pracę twórczą badacza, wychowawcy, poety, pisarza i artysty.

Oczywiście procesy tego rodzaju wymagają pewnego okresu dojrzewania, nie rodzą się nagie. Ale już się zaczęły, już dają znać o sobie, tylko ludzie nie umiejący patrzeć, nie spostrzegają tego.

Słowa Prezydenta R. P. rozpoczynają wielkie dzieło: walkę o światło, o kulturę, o wolność duchową. Nie ma dobrobytu bez oświaty.

Nasze dotychczasowe osiągnięcia gospodarcze pozwalają wierzyć — że i w dziedzinie oświatowej stać nas na wielkie pominięcia i zwycięstwa. (jmn)

Uwaga!
Tygodnik „Przekrój” rozpoczyna druk powieści — reportażu pt.
MONSIEUR VERDOUX
(Komedia zabójstw)
Autor
CHARLIE CHAPLIN
Wszelkie prawa zastrzeżone. Przedruk przekładu nawet we fragmentach wzbroniony.

W dalszym ciągu Mac Neil dał wyrażenie do zrozumienia, że na naczelne miejsce w polityce brytyjskiej w Niemczech wysuwa się obecnie zagadnienie nie tyle istotnej przynależności narodowej, ile posiadania dostatecznej ilości rąk roboczych.

Minister brytyjski zapomniał przy tym o znacznej dysproporcji strat ludnościowych, jakich doznała Polska i Niemcy. Dla zaspokojenia egoistycznych celów brytyjskich w okupowanej strefie niemieckiej, wiążących się ściśle z produkcją przemysłową, władze brytyjskie — nie bacząc na olbrzymie straty ludnościowe Polski — gotowe są uznać zamieszkałych w Westfalii Polaków za Niemców, celem utrudnienia, jeśli wręcz nie uniemożliwienia im powrotu do kraju.

Przebieg prasy Prasa o układzie polsko-radzieckim

Zawarta przed kilkoma dniami umowa polsko-radziecka omawiana jest szeroko na łamach prasy polskiej, podkreślającej zgodnie korzyści, jakie wynikają z układu dla odbudowy i uprzemysłowienia Polski. „Robotnik”, omawiając treść umowy stwierdza:

„Dzisiaj możemy już stwierdzić, że plan tych rozmów (morskich), tak niesłychanie korzystny dla Polski, jest najlepszym, nie słownym, ale rzeczowym dowodem, jak potężny Związek Radziecki pojmuje swoją przyjaźń”.
„Życie Warszawy” pisze:

„Umowa polsko-radziecka oznacza nie tylko korzyści dla obydwu państw rozszerzenie wzajemnej wymiany handlowej, ale i poważny etap w odbudowie i uprzemysłowieniu Polski”.
„Kurier Codzienny” zwraca uwagę na znaczenie umowy dla stabilizacji gospodarczej w świecie:

„Narody, leżące poza orbitą amerykańskiego kapitalizmu, stały się coraz silniejszą obroną wszechświatowego pokoju przed niebezpieczeństwem trzeciej wojny”.
Dlatego wzmocnienie gospodarczej współpracy pomiędzy Polską a Związkiem Radzieckim jest ważnym współczynnikiem wszechświatowej powojennej stabilizacji.

„Trybuna Robotnicza” podkreśla moment dobrej woli:

„Nasza umowa z ZSRR jest umową o współpracy gospodarczej dwóch kontrahentów — przyjaciół, z których bogatszy i silniejszy chce przyspieszyć dobrobyt i wzmocnić się drugiego”.

„Gazeta Robotnicza” zamieszcza komentarz polityczny SAP w którym czytamy m. in.:

„Układ gospodarczy, zawarty w styczniu między Polską a Związkiem Radzieckim, oparty na wymiarach wzajemnych usług i towarów, technicznej solidności i uczciwej współpracy sąsiedzkiej, podkrotkowanej chęcią wzajemnej pomocy. Układ gospodarczy polsko-radziecki jest umową między dwoma stronami, które się nawzajem szanują”.

Meble za 360 milionów zł.

Jelenia Góra. Zjednoczenie Przemysłu Drzewnego Dolnego Śląska planowało produkcję na rok 1947 wartości 398 milionów zł. Rzeczywista produkcja osiągnęła 155 proc. planu i wyniosła wartość 620 milionów złotych. Największą pozycję w 1947 r. stanowią meble, który wykonano za 360 milionów, następnie tarcica za 86 milionów i sklejki za 61 milionów złotych. Wyroby artystyczne zajęły wcale poważny procent produkcji, wyrażający się 23 milionami zł.

Dla inwalidy wojennego

Wałbrzych (sar). W ramach tygodnia Inwalidy Wojennego konduktorzy Kolej Elektrycznych w Wałbrzychu kwestują w dniu 1 lutego w tramwajach i trolleybusach, pobierając dobrowolnie datki na specjalne bloki dwuzłotowe. Cała suma zebrana tą drogą przeznaczona będzie na utworzenie warsztatów pracy dla inwalidów wojennych. Pamiętajmy w tym dniu o tym, że opieka nad inwalidami, to spłata długu honorowego wobec obrońców ojczyzny.

Obrazek z Mikołowa

Tam, gdzie panuje radość pracy...

MIKOŁÓW. (ss) — Kiedy reporter przekracza próg fabrycznej, doznaje uczucia, jak gdyby wstępował w inny świat, różniący się od tego, który zostawił za sobą. Na chwilę pozbywa się powłoki otaczających go poprzednio wrażeń i staje się współczesnikiem nowego środowiska, żywą stacją radarową, notującą odmiesione wrażenia. Segreguje je i układa w szeregi logicznie powiązanych myśli, by z zaobserwowanych faktów stworzyć sobie pogląd ogólny. Gdy po raz pierwszy zetknąłem się z środowiskiem Śląskiej Fabryki Maszyn i Radiatorów w Mikołowie i prowadzony przez kierownika działu technicznego wędrowałem przez hale odlewni maszyn przyglądając się zapracowanym robotnikom, doznałem wrażenia, że znajduję się w atmosferze „radości pracy”. Przejawiała się ona w harmonijnych ruchach przechodzących robotników, w skupionych twarzach, pochylonych nad obrabianymi lub wpatrzonych z uporem w czerwień ulewanej do kuźni lawy roztopionego żelaza. Wszystkie płynęły i wymijały się z góry w określonych miejscach. Każdy ruch był celowy.

Przygotowania do Wystawy Opolskiej

Opole. (hor) — Komitet Wysawy Opolskiej przystąpił do realizacji swych planów. Dyrekcja wystawy urzęduje w gmachu PKP (wejście od ul. Krakowskiej). Wszelkie opłaty składane należy do KKO m. Opola, nr. konta 430. Komitet wystawy powołał komisję artystyczną, na której czele stanął art.-plast. St. Bober (Opole, Lipowa 3). Staraniem sekcji propagandowej wystawy wyjdzie z druku specjalny przewodnik-katalog, do którego ogłoszenia i artykuły przyjmie dyrekcja wystawy. Prace nad jej montażem rozpoczęła się 10 marca, wszelkie więc ekspozyty muszą być przekazane do biura wystawy przed dniem 8 marca br.

Spekulacja nie popłaca

Dalsze kary grzywnien na niepoprawnych

Katowice (jmm). Ostatnia lista grzywnien nałożonych przez Delegaturę Komisji Specjalnej w Katowicach, w 75 proc. odnosi się do spekulujących kupców z Będzina. Za pobieranie nadmiernych cen za kaszę i chleb ukarany został mianowicie Franciszek Król z Będzina, ul. 1 Maja 10, grzywna 140.000 zł. za nadmierne ceny masła 100.000 zł. grzywny zapłacił Stefan Szaliński, ul. Kołtarska 34; również za masło — grzywnę 60.000 zł. musiał zapłacić Stefan Prauz, ul. Potockiego 8. Za pobieranie nadmiernych cen za chleb, grzywny po 50.000 zł. zapłacił: Józef Biechoński, Będzin, ul. Kołtarska 31; Stanisław Bogacki, ul. Okrzei 32; po 20.000 zł. — Karolina Zagrodzka, ul. Wilcza 2; i Kazimiera Hadula, ul. Modrzejewskiego 84. Ta sama K. Hadula ukarana została ponadto grzywną w wysokości

Konkurs na projekt pomnika

KATOWICE. Zarząd miasta Katowic rozpisał za pośrednictwem Stow. Architektów R. P., Oddz. Katowice konkurs na projekt Pomnika Poległych Powstańców i Harcerzy przy ul. Zamkowej w Katowicach, z terminem składania prac do 5 marca br. Nagrody: I — 30.000 zł., II — 20.000 zł., III — 10.000 zł. Warunki konkursu można otrzymać w sekretariacie SARP, Katowice, Rynek 1.

Wpływ łagodnej zimy na świat roślin i życie zwierząt

Katowice (rs). Chcąc się czegoś dowiedzieć o ewentualnych skutkach, jakie tegoroczna nadzwyczaj łagodna zima może wywrzeć na wegetacji roślin, życiu zwierząt leśnych i ryb, zwróciliśmy się po informacje do wydziału rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego. Wywiadu udzielił nam inż. Szczerbowski, jeden z zatrudnionych tam agronomów.

— Jakże skutki może wywrzeć zima obecna na wegetacji roślin i wysokości tegorocznych zbiorów?

— Zima ta ma swoje dodatnie i ujemne strony. Do dodatnich trzeba zaliczyć bezspornie fakt, że na skutek ciągłych deszczów ziemia będzie silnie przesycona wilgocią, rośliny będą więc miały dostateczny zasób wody, będącej podstawą ich wegetacji letniej. Są jednak i strony ujemne, mianowicie ze względu na ciepło zaczęły już miejscami pączkować drzewa, ruszyła także wegetacja koniczyn i roślin motylkowych. Jeżeli w marcu lub kwietniu przyjdzie w tym stanie rzeczy silniejsze przymrozki, zbiory tych roślin mogą stanąć pod znakiem zapytania. Grozi także plaga myszy, bo dotychczas każdej zimy ginęło ich dużo przez wymarzenie.

— A jak z ogrodnictwem?

— Kultury ogrodnicze niezabezpieczone, to znaczy te, które

prowadzi się poza cieplarniami i inspektami (polne), już poniosły pewne straty, gdyż wegetacja niektórych roślin (np. rabarberu i bulwiastych) ruszyła i została zwarzona falą mrozów, jaka przeszła przez nasz teren w połowie stycznia. Pogoda, panująca obecnie przysparza ogrodnikom wiele pracy dodatkowej, bo gdy jest ciepło, trzeba rośliny zabezpieczyć przeciw mrozom odkrywając, by nie zaparzyły, a gdy nastaje mróz, trzeba je ponownie na gwałt przykryć, by nie pomarziły. Niebezpieczeństwo grozi także drzewom owocowym, których nadmiernie rozwinięte pąki mogą poobmarzać w czasie przymrozków wiosennych.

— Czy hodowla ryb nie ucierpi także na skutek łagodnej zimy?

— Dla ryb z jednej strony pogoda taka jest dobra, zwłaszcza na wodach stojących, bo nie ma lodu i ryby mają wystarczającą ilość powietrza. Ale z drugiej strony stosunkowo ciepła woda pobu-

dza je do ciągłego ruchu, przerywając ich anabiozę zimową (pewnego rodzaju odretwienie). Nie przyjmują one mimo to pokarmu, bo na to temperatura jest jeszcze za niska. Ogólny skutek jest taki że ryba chudnie i słabnie. Do tego dochodzi jeszcze niewymarzenie dna zbiorników wodnych i nienawświetlenie ich stołcem z powodu stałego zachmurzenia, na skutek czego nie wymrą szkodliwe mikroby, żyjące na dnie, ani pijawki i inne pasożyty, trapiące nasze ryby.

— Jak na obecną zimę reaguje zwierzyzna leśna?

— Zwierzyzna ta czuje się doskonale. Ma co jeść, bo rośliny są zielone, a mróz, który każdej zi-

my wyrządza wiele strat w zwierzyźnie, w tym roku jej nie dokuca.

— Jakież prognozyki ogólne można wysunąć z przebiegu obecnej zimy, jeżeli chodzi o rolnictwo?

— Pogoda, panująca obecnie, daje pewne powody do niepokojów, chociaż nie można tych spraw brać zbyt tragicznie, bo są kraje, które prawie zawsze mają zimy podobne do tej, jaka panuje obecnie u nas, a ludzie tam żyją, uprawiają rolę, hodują ryby itd., osiągnęła bardzo dobre plony i rezultaty. Najwięcej zależy na tym, by wczesną wiosną nie było większych przymrozków, te bowiem mogą wyrządzić bardzo duże szkody.

Opole ku czci Kasprowicza

Komitet fundacji tablicy pamiątkowej

Opole (hor). Komisja Oświatowa M. R. N. w Opolu, obradowała nad uczczeniem pamięci Jana Kasprowicza, który uczeszczał do gimnazjum miejscowego. Obradom przewodniczył dyr. Jan Świdzki. Na wniosek prezydenta miasta Fr. Gwiazdy postanowiono wystąpić do M. R. N. z wnioskiem o przemianowanie ul. Gosiawickiej, prowadzącej z rynku do gimnazjum, na ulicę Jana Kasprowicza, a na budynku I Państwowego Gimnazjum umieścić tablicę pamiątkową z odpowiednim napisem.

którym mogłyby się odbywać wystawy obrazów itp. Kilka takich wystaw jest już zapowiedzianych.

Opole (hor). Realizując piekna myśl patronatów różnych instytucji, organizacji itp. nad poszczególnymi szkołami na terenie Opolszczyzny, zarząd Oddziału „Społem” w Opolu, w ramach częściowego patronatu nad szkoła pow. nr. 10 w Szczępowicach pod Opolem, ofiarował jej 5.000 zł. na zakup pomocy szkolnych.

Dar „Społem” dla szkoły

Opole (hor). Realizując piekna myśl patronatów różnych instytucji, organizacji itp. nad poszczególnymi szkołami na terenie Opolszczyzny, zarząd Oddziału „Społem” w Opolu, w ramach częściowego patronatu nad szkoła pow. nr. 10 w Szczępowicach pod Opolem, ofiarował jej 5.000 zł. na zakup pomocy szkolnych.

Organ Biura Informacyjnego 9 partii

„O trwały pokój, o demokrację Ludową”

w języku rosyjskim i francuskim — już do nabycia w cenie zł 10 — we wszystkich księgarniach i kioskach „CZYTELNIKA” 397

Echa okupacji

Ciekawy proces w Będzinie

Będzin (wel). Proces Henryka Barenblata, komendanta policji żydowskiej w Będzinie za czasów okupacji hitlerowskiej, toczący się przed Sądem Okręgowym na sesji wyjazdowej w Będzinie, wzbudził olbrzymie zainteresowanie wśród żydowskiej ludności Będzina. Sała od samego rana a więc na długo przed rozpoczęciem procesu była wypełniona publicznością, która z zapartym oddechem przysłuchiwała się odczytywaniu aktu oskarżenia i zeznaniom świadków. Wszyscy jeszcze raz zdawali się przeżywać straszne dni okupacji, aresztowań, rewizyj, łapanek, transportów, odchodzących do obozów koncentracyjnych i likwidacji getta.

odwodowi, m. in. bracia Marynowie, właściciele sklepu hurtowego w Będzinie, zeznają, że Barenblat wiedział o ich ukryciu, jednak nie zdradził ich przed Niemcami. Przesłuchiwanie świadków, których zeznaje około trzydziestu, przeciągnęło się do wieczora. Wyrok spodziewany jest jutro.

Barenblat aresztowany w Czechosłowacji, gdzie się ukrywał, jest oskarżony o współpracę z okupantem, przesładowanie Żydów i pomaganie Niemcom w obławach i zsyłce do komór gazowych Oświęcimia. Barenblat broni się, twierdząc, że wypełniał tylko rozkazy swej władzy żydowskiej. Gminy Wyznaniowej i wypiera się zarzutów, zawartych w akcie oskarżenia. Świadcowie

Przed Balem Prasy

Katowice. — „Karnawałowy Bal Prasy”, o którym już pisaliśmy, zapowiada się jako jedna z najbardziej atrakcyjnych imprez. Jej organizatorzy, dziennikarze śląsko-dąbrowscy, starają się uczynić wszystko, aby zapewnić gościom nieznaną niczym rozrywkę. Przyczyni się do tego niewątpliwie obok bezstroskiej atmosfery, z jakiej stynęły dotychczas zabawy dziennikarskie, również przewidziana część artystyczna z udziałem najlepszych sił. Weźmie w niej udział zespół para baletowa Opery Śląskiej; Olga Glinkówna i Witold Borkowski znani dobrze publiczności soliści tej Opery Barbara Sawicka i Ryszard Fabiański oraz zespół górniczy kopalni „Śląsk”, nagrodzony na ogólnopolskim konkursie zespołów świetlicowych, który wykona oryginalnego „poloneza górniczego”. Do tanca grać będzie orkiestra Józefa Wopaleńskiego, jeden z najlepszych zespołów jazzowych na naszym terenie.

pozostaje jeszcze tylko przypomnieć datę: 1 lutego, niedziela, w salach Wyższego Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych w Katowicach przy ul. Bogucickiej 3. Zarząd Oddziału Śląsko-Dąbrowskiego Zw. Zaw. Dziennikarzy R. P. zaprasza jeszcze zaproszeniami dysponując redakcję piśmie codziennych w Katowicach.

Bandyci jako „kolednicy”

Bielsko (pol). W Ligocie (pow. Bielski) dokonano napadu na ks. Hilszera. Zrabowano 70.000 zł, będących częściowo własnością księdza, częściowo zaś pochodzących ze składek parafian. Sprawcy weszli na plebanie jako „kolednicy”. Ponieważ mieli na twarzach maski, są trudności w ich odnalezieniu. Dotychczas jeszcze nie zostali ujęci.

Energia elektryczna w Opolu

będzie rozdzielana przez gminę miejską

Opole. (hor) Odybyło się tu zebranie miesięczne MRN pod przewodnictwem inż. Mirosława Wierzbickiego. Ze spraw załatwionych i uchwalonych zasługuje na uwagę wybór komisji statutowo-regulami nowej, którą ma czuwać nad stroną prawną i organizacyjną Zarządu Miejskiego. Przewodniczącym jej został dyr. Roman Samborski. Delegatami do WRN wybrano inż. Mirosł. Wierzbickiego i Bolesława Marcza.

Sprawozdanie z działalności fundacji szpitalnej św. Wojciecha złożył dyr. dr. Jerzy Świąta. Stara ta fundacja, dysponująca dawniej dużymi środkami materialnymi, szpitalami i zakładami leczniczymi także poza Opolem, dźwiga się obecnie ze zniszczeń wojennych. Dzięki twardej i ofiarnej pracy kilku osób, większa część jej zakładów została już uruchomiona i oddana na usługi społeczeństwa.

Na podkreślenie zasługuje uchwała lenie przejęcia od Zjednoczenia Energetycznego przez gminę m. Opola rozdzielania energii elektrycznej dla potrzeb całego przemysłu i mieszkańców Opola oraz wystąpienie z odpowiednim wnioskiem do Ministra Przem. i Handlu.

Mąż zabójcą żony

Tragiczny finał kłótni w Zawierciu

Zawiercie (we.). Zawiercie było terenem krwawej tragedii małżeńskie, zakończoną śmiercią Heleny Skwarowej, zamieszkałej przy ul. Limanowskiego 11. Od dłuższego czasu Skwarowa żyła w niezgodzie z mężem, z którym stale się kłóciła ku zgorzneniu sąsiadów. Kłótnie często zamieniały się w bójkę, które niejednokrotnie kończyły się krwawo.

W czasie ostatniej, z takimi kłótni Kazimierz Skwara chwycił siekierę, którą uderzył kilkakrotnie żonę. Cios, zadany kobiecie siekierą w głowę, był śmiertelny toteż nieświadoma padła bez życia z rozpalaną czaszką. Pomoc lekarska była już zbyt póżna. Skwarę aresztowano do czasu ukończenia śledztwa i rozprawy sądowej.

CZY JESTEŚ JUZ CZŁONKIEM

„KLUBU DOBREJ KSIĄŻKI”?

Zapisy przyjmują wszystkie księgarnie Spółdz. Wyd. „CZYTELNIK” 394

Do naszych Czytelników i Odbiorców

Dążąc stale do usprawnienia obsługi naszych P. T. Klientów prosimy o komunikowanie nam wszelkich spostrzeżeń, bolączek i życzeń odnośnie zarówno terminowego otrzymywania naszych czasopism, jak i strony redakcyjnej.

Przypominamy, że wszystkie nasze wydawnictwa prenumerować można w każdym Urzędzie — Agencji Pocztovej, przez co P. T. Abonenci unikają trudów pisemnego zamawiania czasopism u nas i opłacania przekazów należnościowych. Cena prenumeraty miesięcznej wynosi za Dziennik Zachodni zł 110.—, za Dziennik Zachodni — Wieczór zł 80.—, za Odrę zł 60.—, za Sport i Wczasy zł 40.—.

Jak to już w „Dzienniku Zachodnim“ nr 18 z niedzieli 18 stycznia szczegółowo ogłoszaliśmy, wydawać rozpoczniemy w najbliższym czasie czasopismo powieściowe p. t. „Biblioteka Romansów i Powieści“, którą Abonenci „Dziennika Zachodniego“ prenumerować mogą po naszych placówkach również w każdym Urzędzie — Agencji Pocztovej, gdzie należy uiszczać należność z tyt. prenumeraty wynoszącej łącznie z „Dziennikiem Zachodnim“ miesięcznie zł 190.—, kwartalnie zł 560.—, półrocznie zł 1110.—, rocznie zł 2220.—.

Abonenci zamawiający „Bibliotekę Romansów i Powieści“ bezpośrednio u nas lub przez nasze placówki wpłacają należność na konto K. O. nr. III/4950 lub przekażem pocztowym pod naszym adresem.

Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik“
Administracja Wydawnictw
Katowice, ul. Młyńska 10.

Co zobaczymy na Targach Poznańskich? Liczny udział wystawców zagranicznych

Tegoroczne Międzynarodowe Targi Poznańskie, które odbędą się w czasie od 24 kwietnia do 9 maja zapowiadają się pod każdym względem imponująco.

Jeżeli pierwsze powojenne Targi Poznańskie — które zwiędziało 351.500 osób — skupiły 1604 wystawców, łącznie ze 108 wystawcami zagranicznymi, to na zasadzie dotychczasowych napływających zgłoszeń należy przewidywać, że w tym roku ilość wystawców zostanie znacznie przekroczona.

Również ilość grup branżowych została obecnie powiększona do 20 i obejmuje: 1. artykuły gospodarstwa domowego, 2. artykuły konserwac., 3. ceramika, szkło, kryształy, marmury, 4. elektryczność, 5. galanteria skórzana, 6. gaz, woda, ogrzewanie, 7. maszyny, 8. papier, sztuka graficzna, 9. przemysł budowlany, 10. prze-

mysl chemiczny, wyroby farmaceutyczne i kosmetyczne, 11. przemysł spożywczy, 12. skóra i wyroby skórzan, 13. tkaniny, odzież, woda, 14. narzędzia i różne wyroby metalowe, 15. transport, 16. meblowanie i dekoracja wnętrza, 17. urządzenia biur i sklepów, 18. urządzenia sanitarne, 19. wyroby jubilerskie i zegarmi-

strzowskie, 20. zabawki, instrumenty muzyczne, artykuły sportowe.

W ostatnich Międzynarodowych Targach Poznańskich sektor państwowy stanowił 52 proc. ogółu wystawców, prywatny 33 proc., spółdzielczy 8 proc., a wystawcy zagraniczni 7 proc. W chwili gdy piszemy te słowa, cyfry tegorocz-

ne są jeszcze płynne, gdyż termin zamknięcia zgłoszeń upływa dopiero 1 marca br. Niemniej jednak możemy już teraz stwierdzić, że z przemysłów krajowych z wielkim rozmachem wystąpi przemysł włókienniczy, metalowy i elektrotechniczny.

Przemysł metalowy, hutniczy i elektrotechniczny zajmą większą część hali Ciężkiego Przemysłu M. T. P.

Przemysł włókienniczy zajmie cały tzw. Pałac Targowy, wystawiając zarówno na parterze, jak i na piętrze na łącznej powierzchni 5.400 m kw. Tym razem przemysł włókienniczy nie wystąpi z jednym generalnym stoiskiem, lecz wprowadzając do pracy fabryk czynnik współzawodnictwa zaleca każdej fabryce urządzenie własnego stoiska. W ten sposób zostanie wszechstronnie i imponująco zademonstrowany całość kształt wytwórczości przemysłu włókienniczego w Polsce.

Obok kluczowych przemysłów sektora państwowego wystąpi również sektor spółdzielczy i prywatny.

Z zagranicy zgłosili już swój oficjalny udział Związek Radziecki, Jugosławia, Holandia oraz firmy szwedzkie, czeskosłowackie, francuskie (m. in. fabryka samochodów Berliet).

Attache handlowy Poselstwa R. P. w Sofii doniósł, że Rząd Bułgarii powziął również decyzję oficjalnego udziału w Targach Poznańskich.

Związek Radziecki zgłasza zapotrzebowanie na areal przeszło dwukrotnie większy, niż w ubiegłym roku na Targach Poznańskich. Ostateczne decyzje jeszcze nie zapadły, gdyż liczne pertraktacje trwają. Trwa także jeszcze ożywiona korespondencja z Węgrami, Włochami i szeregiem firm prywatnych.

W trzecią rocznicę wyzwolenia Ziemi Zachodnich

P. Z. Z. organizuje obchody

POZNAŃ. Od połowy stycznia br. w całym kraju odbywają się obchody 3-ciej rocznicy wyzwolenia Polski spod jarzma hitlerowskiego przez Wojsko Polskie i Armię Radziecką. Począwszy zaś od pierwszych dni lutego podobne obchody

będą się odbywały kolejno, w/g dat oswoobodzenia, w miejscowościach Ziemi Zachodnich.

Uroczystości te urządził Polski Związek Zachodni, który przez swe Okręgi, Obwody i Koła powołał w porozumieniu z Radami Narodowymi lokalne Komitety organizacyjne. W skład Komitetów wchodzi przedstawiciele władz, wojska, partii politycznych, organizacji społecznych i młodzieżowych.

Obok uroczystych manifestacji, akademii, poranków wgl. wieczorów artystycznych i przedstawień poświęconych przede wszystkim przypomnieniu społeczeństwu bohaterów bojów obu sprzymierzonych armii, program obchodów przewiduje również momenty podkreślające realny wkład państwa i społeczeństwa w dzieło odbudowy Ziemi Zachodnich, a więc: poświęcenie odbudowanych fabryk, uruchomienie Domów Społecznych Polskiego Związku Zachodniego, świetlic, kursów języka ojczystego i kultury polskiej, zorganizowanie bibliotek, fundacje stypendiów dla najuboższej młodzieży spośród ludności miejscowej, reemigrantów, repatriantów i przesiedleńców, założenie nowych Kół PZZ itp.

Dla podkreślenia ścisłych węzłów łączących społeczeństwo z armią, zostaną ponadto ufundowane trwałe pamiątki dla Wojska Polskiego jak np. sztandary pułkowe, czy biblioteki żołnierskie.

Kulminacyjny punkt uroczystości tj. 3-cia rocznica przekroczenia Nysy Łużyckiej i Odry przypadająca na dzień 17 kwietnia, obchodzona będzie w ramach organizowanego przez PZZ „Tygodnia Ziemi Zachodnich“, który w tym roku odbędzie się w dniach od 11 do 18 kwietnia.

(A. H. A.), które otworzą zawody olimpijskie.

W chwili zamknięcia numeru zawody trwają.

Bradla nie wpuszczono do Szwajcarii

St. Moritz. Znany narciarz Bradl, który miał przyjechać z drużyną austriacką do St. Moritz, nie tylko nie zostanie dopuszczony przez Komitet Olimpijski do udziału w zawodach, ale odmówiono mu nawet prawa wjazdu do Szwajcarii.

W przeddzień

Kłótnia delegatów Anglii i Belgii

St. Moritz. Onegdaj wieczorem wybrano komisję techniczną zawodów. Nie obszło się bez sensacji. Reprezentant Wielkiej Brytanii, Aheorn zaproponował poprawki prawideł gry hokeja, przez wprowadzenie systemu kanadyjskiego, polegający na tym, że można nie zmieniać bramkarza. Anglikom bardzo zależy na wprowadzeniu tych prawideł, ponieważ ostatnio ewiczyli oni wiele wedle tego systemu. Jest to system drużyn zawodowych. Przedstawiciel Belgii, Reyshaott, sprzeciwił się temu. Na poręcz przysłali mu przedstawiciele Polski.

Anglik zachowywał się bardzo agresywnie i niegrzecznie w stosunku do delegata belgijskiego. Projekt jego przepadł. Wielką nie spodzianką było wystąpienie na komisji technicznej przedstawiciela Szwajcarii, który dbając o uczciwość w Igrzyskach zażądał by wszyscy zawodnicy legitymowali się paszportami przed poszczególnymi meczami. Chodziło o to by sprawdzić, czy w każdej drużynie znajdują się rzeczywiście obywatelstwo danego państwa.

Kiedy wniosek odczytywany był po francusku panowała zupełna cisza, ale gdy Szwajcar zaczął odczytywać swój wniosek po niemiecku i Anglik go zrozumiał wybuchła burza. Aheorn zaatakował ostro delegata szwajcarskiego i protestował przeciwko przyjęciu tej propozycji.

Według kół dobrze poinformowanych opozycja Anglika wynikała z faktu, że w drużynie angielskiej gra kilku Kanadyjczyków oraz kilku przedstawicieli innych narodowości, którzy nie posiadają paszportów angielskich. Ostatecznie Anglik preferował swa tezę, by zawodnicy legitymowali się kartami olimpijskimi.

Start Birgera Ruuda zapewniony

St. Moritz (tel. wł.). Jeden z najlepszych skoczków narciarskich świata, Norweg Birger Ruud, weźmie udział w tegorocznej olimpiadzie zimowej w St. Moritz.

Kontuzja nogi, jakiej uległ on niedawno na jednym z treningów w Norwegii okazała się na szczęście niegroźną i w stanie zdrowia nastąpiła poprawa do tego stopnia, że zawodnik ten będzie mógł wziąć udział w skokach na olimpiadzie.

Birger Ruud przybył w ub. tygodniu do St. Moritz a w ub. czwartek wziął udział w konkursie skoków na skoczni olimpijskiej. Konkurs ten zakończył się jego sukcesem.

Birger Ruud zdobył w nim pierwsze miejsce, uzyskując najdłuższy skok 63 m.

SPORT I

Wczoraj o 10-tej w St. Moritz

Uroczyste otwarcie V Olimpiady Zimowej

(Specjalna służba informacyjna „Czytelnika“)

St. Moritz. (tel. wł.) Wczoraj o godz. 12 prezydent Federacji Szwajcarskiej Enrico Celio, dokonał oficjalnego otwarcia V Olimpiady Zimowej. Już o godz. 9.20 nad ranem odbyła się mała ceremonia inauguracyjna w Radzie Miejskiej St. Moritz, w obecności członków międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, członków szwajcarskiego Komitetu Olimpijskiego oraz przedstawicieli władz miejskich. O godz. 10.10 rozpoczęła się defilada 28 reprezentacji. W chwili przybycia na stadion olimpijski prezydenta Celio odegrano narodowy hymn szwajcarski.

mitetu Olimpijskiego, członków szwajcarskiego Komitetu Olimpijskiego oraz przedstawicieli władz miejskich. O godz. 10.10 rozpoczęła się defilada 28 reprezentacji. W chwili przybycia na stadion olimpijski prezydenta Celio odegrano narodowy hymn szwajcarski.

Amerycanie jednak startują

St. Moritz (Obsl. wł.). Komitet organizacyjny olimpijskich igrzysk postanowił na zebraniu w czwartek dopuścić amerykańską drużynę hokejową organizacji AHA do turnieju olimpijskiego.

Jest to drużyna, która gościła po przybyciu do Europy w Czechosłowacji.

Archacki—Klimecki walczą dnia 8 lutego

Poznań. Wydział Sportowy Polskiego Związku Bokserskiego wyznaczył nowy termin spotkania Klimecki — Archacki na dzień 8 lutego 1948 r. Mecz ten rozegrany zostanie w ramach spotkania: Zjednoczone (Bydgoszcz) — uczestnicy obozu przedolimpijskiego.

O niezdolności do walki jednego z wymienionych zawodników zdecydować może tylko lekarz PZB lub jego zastępca.

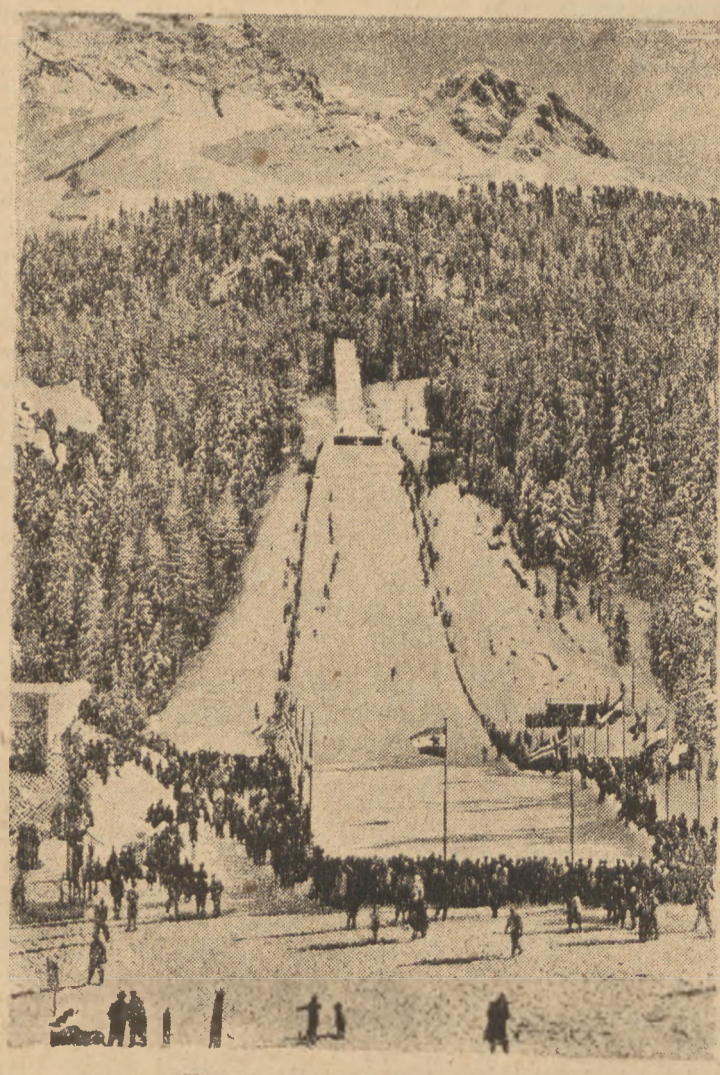
W razie nie przybycia jednego z zawodników zwycięstwo zostanie przyznane walkowerem.

Inowrocław. Uczestnicy bokserskiego obozu przedolimpijskiego w Dziekanowicach rozegrają w dniu 1 lutego w Inowrocławiu, interesujący mecz z drużyną KKS (Inowrocław). Drużyna przedolimpijska wystąpi w następującym składzie: Kasperczyk (Poznań), Symonowicz (Wróclaw), Gotyński (Gdańsk), Baranowski (Bydgoszcz), Sznajder (Słask), Wilczek (Szczecin), Mechliński (Gdańsk) i Grabowski (Toruń).

HUMOR

Bez słów...

Skoczek narciarski w St. Moritz

Pokoju

umeblowanego z łazienką w Katowicach poszukuje od zaraz, za dobrą opłatą. Oferty „Czytelnik“ Katowice, pod „23“

List do niezajomej

Pracujmy na siedząco

Droga przyjaciółko!
Kiedy widziałyśmy się ostatni raz, nie wyglądałaś zbyt dobrze. — Tak się dziś nadreptałam przez cały dzień, tak mnie bolą nogi, że nie mam na nie ochoty, — powiedziałaś na moją propozycję pójścia na spacer. Poszłam sama, ale przez cały czas myślałam o tobie i podobnych do ciebie kobietach, niby nowoczesnych a tak staroświeckich w swojej własnej kuchni.

Czy ty wiesz, że obliczone zostało, iż praca w kuchni stanowi 70% wszystkich prac domowych? Stąd logiczny wniosek, że kuchnię urządzać trzeba tak, by zaoszczędzić sobie jak największej czasu i siły, traconych na niepotrzebne bieganie od płyty kuchennej do szafki po garnek, kredensu po talerz, spiżarni po produkt itd. Gdyby tak dreptanie gospodyni po źle obmyślanej kuchni przekazało na licznik i obliczyło niepotrzebnie zrobioną drogę, wyszłyby z tego cyfry, którym nikt by nie chciał dać wiary!

Druga ważna rzecz to stanie, tak męczące nogi i krzyż. Czy

wiesz, moja droga, sięgnę znów do liczb, że najmniejsze zużycie sił w pracy jest w pozycji leżącej, przy siedzeniu jest już 4% większe niż przy leżeniu, przy stanie 12%, przy klęczeniu 18%, a przy schyłaniu się aż 55%!

Pracuj siedząc, to żelazna zasada nowoczesnej gospodyni! Zmierzaj naczynia siedząc, siedź przy prasowaniu, siedząc rób kłuski, siedząc — smaż kotlety!

Już widzę ironiczny uśmiech na twej twarzy! — Zmierzanie na siedząco! — Proszę cię, nie bądź jak przysłowiowy uparty koń. Spróbuj, ale nie raz, tylko dziesięć, zobaczysz, że się przyzwyczaisz i potem nawet inaczej pracować nie potrafisz. Przyzwyczajenie jest przecież naszą drugą naturą. Skoro na siedząco obierasz ziemniaki, to równie dobrze w tej samej pozycji możesz zemiać mięso i usmażyć sznycel. Naprawdę nie potrzebujesz stać!

Jestem święcie przekonana, że po jakimś czasie zauważysz samą, ile zaoszczędzisz tym sposobem siły i z wdzięcznością wspominać będziesz dobre rady twej

życzliwej przyjaciółki.

Centrala Zaopatrzenia Materiałowego Przemysłu Włókienniczego

zakupi większą ilość aparatów telefonicznych

tak zwanych zwrotnych z guzikiem przyciskowym.

Oferty prosimy kierować pod adresem: Centrala Zaopatrzenia Materiałowego Przemysłu Włókienniczego, Wydział Gospodarczy w Łodzi, pl. Zwycięstwa 2, tel. 190-25.

(PAP) 384